Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

[redacted]

Aan Stas VWS Deadline: 05-02-2024

Ontworpen door
[redacted]

Datum Document
-

Kenmerk
3763141-1060940-DMO

Bijlage(n)
-

nota

(ter beslissing) Aanbieden Historische Analyse Houdbaarheidsonderzoek Wmo 2015

1. Aanleiding

- In het kader van het houdbaarheidsonderzoek Wmo 2015 worden verschillende deelonderzoeken en deelproducten opgeleverd.
- Voor u ligt het eerste deelproduct, de historische analyse en de bijbehorende brief om – conform afspraak - de historische analyse te verzenden aan de Tweede Kamer.

2. Geadviseerd besluit

- U wordt geadviseerd in te stemmen met de brief (bijlage 1) aan de Tweede Kamer en deze (inclusief bijlage 2) te verzenden aan Tweede Kamer.

3. Kernpunten

- Uw ambtsvoorganger heeft met de VNG afgesproken dat er een breed houdbaarheidsonderzoek naar de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015) wordt uitgevoerd.
- Voor het houdbaarheidsonderzoek is een ambtelijk secretariaat (bestaande uit DMO, FEZ en de VNG) opgericht, onder leiding van een onafhankelijke procesbegeleider.
- Het houdbaarheidsonderzoek heeft (vooralsnog) een looptijd tot Q2 2025, omdat de studie bestaat uit verschillende deelonderzoeken die verschillende looptijden hebben.
- Voor u ligt het eerste deelproduct, de historische analyse, die met de bijgevoegde brief met de Tweede Kamer gedeeld kan worden.
- De ambtelijke stuurgroep van het houdbaarheidsonderzoek (bestaande uit VNG, VWS, BZK en MinFin) heeft ingestemd met de historische analyse en

de bijgevoegde brief en adviseert u de brief en de historische analyse met de Kamer te delen.

Historische analyse

- De historische analyse (bijlage 2) biedt de lezer een overzicht van de ontwikkeling van deze wet sinds 2015. Daarnaast illustreert deze analyse de complexe en de soms lastige bestuurlijke- en financiële verhoudingen tussen Rijk en gemeenten ten aanzien van gedecentraliseerde wetgeving. De historische analyse kent grofweg de volgende elementen:
  - Voorgeschiedenis: de ontstaansgeschiedenis van de Wmo 2015 als onderdeel van de Hervorming Langdurige Zorg (HLZ);
  - De context van de Wmo 2015: de inhoud van de wet, relevante (maatschappelijke) ontwikkelingen, raakvlakken met andere wetten en communicerende vaten;
  - Feiten en cijfers: gebruikers van de Wmo 2015, arbeidsmarkt en informele zorg, Rijksstortingen in het Gemeentefonds en globaal inzicht van besteding door gemeenten op basis van gegevens IV3;
  - Voorlopige conclusies en reflecties.

- Zowel in de historische analyse als in brief geeft u aan dat mogelijke conclusies 'slechts' als voorlopig beschouwd dienen te worden en beleidsaanpassingen/ interventies pas op basis van de gehele studie geïnitieerd zouden moeten worden.
- De bijgevoegde historische analyse kan vragen oproepen. Dat is juist goed en u geeft in de brief aan vragen naar aanleiding van analyse toe te juichen. De Wmo 2015 is namelijk een complex samenspel van Rijksbeleid, gemeentelijk beleid en uitvoering.
- U doet in uw brief derhalve ook de uitnodiging een technische briefing ten aanzien van de Wmo te (willen) organiseren.

4. Toelichting

a. *Draagvlak politiek*
- Het houdbaarheidsonderzoek is reeds in vele brieven aangekondigd en derhalve is het belangrijk om via de deelproducten de Kamer te voorzien van de voortgang.
- Inmiddels kent de Tweede Kamer een nieuwe samenstelling, met veel nieuwe leden. De historische analyse is een mooi document om ook de nieuwe Kamerleden op inhoudelijke vlieghoogte te brengen ten aanzien van de Wmo 2015.

b. *Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie*
De toekomst en houdbaarheid van het stelsel van zorg en ondersteuning zijn regelmatig onderdeel van het maatschappelijk debat, in die zin wordt dus waarde gehecht aan het doen van het houdbaarheidsonderzoek Wmo.

c. *Financiële en personele gevolgen*
Niet van toepassing.

d. *Juridische aspecten haalbaarheid*
Niet van toepassing.

e. *Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)*

- De brief is afgestemd in de ambtelijke stuurgroep (VNG, BZK, MinFin en VWS).
- De historische analyse is tot stand gekomen met uitgebreide input van gemeenten en bovengenoemde departementen.

f. Gevolgen administratieve lasten
Niet van toepassing.

g. Toezeggingen
Niet van toepassing.

h. Fraudetoets
Niet van toepassing.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

a. Motivering
Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.